

ת"פ 33235/06/14 - מבקש/נאשם, איגור פיין נגד משיבה/מאשימה, מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 33235-06-14 מדינת ישראל נ' פיין

לפני	כב' השופט עמית פרייז
מבקש/נאשם	איגור פיין ע"י ב"כ עו"ד לילך מאיר וולף מטעם הסנגוריה הציבורית
נגד	מדינת ישראל
משיבה/מאשימה	ע"י המחלקה לחקירות שוטרים, באמצעות עו"ד ליאורה נהון

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב אישום, עקב העובדה כי המאשימה מסרבת לערוך עם הנאשם הסדר מותנה כאמור בסעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין. עפ"י עובדות כתב האישום, הנאשם שירת כנהג תחבורה במרחב שרון במשטרה. במסגרת תפקידו היה הנאשם נוהג לתדלק את רכבי השוטרים במשאבת הדלק המשטרתית. בין החודשים דצמבר 2013 עד פברואר 2014, במספר הזדמנויות שאינו ידוע, מילא הנאשם דלק בבקבוקים מהמשאבה המשטרתית לצורך תדלוק רכבו הפרטי. בדרך זו גנב הנאשם 40 ליטרים דלק.

הנאשם טוען כי במקרה הנ"ל ראוי ומוצדק היה כי המאשימה תגיע ל"הסדר מותנה" עמו. לטענת הנאשם, המאשימה לא שקלה את השיקולים הראויים ולא הפעילה שיקול דעת סביר כאשר בחרה לילך במסלול הפלילי הרגיל במקום להחיל כלי אכיפה חלופי ומידתי יותר, בדמות הסדר מותנה התואם את נסיבות התיק והנאשם. הנאשם טוען לאכיפה בררנית כלפיו, ותומך את טענתו בחמש החלטות במסגרתן נסגרו תיקים בהסדר מותנה.

סעיף 67א(ב) לחסד"פ אשר נוסף במסגרת תיקון 66 לחוק, מסמיך את התביעה לסגור תיקים בהסדר מותנה. בהתאם לסעיף 67א(ג) הסדר מותנה יערך רק בעבירות של חטא או עוון או בעבירות מסוימות מסוג פשע כאמור בסעיף. בסעיף 67י "רשות תביעה ראשית להחיל את ההוראות סימן זה לענין סוגי עבירות ובתנאים, כפי שתקבע בהנחיות באישור היועץ המשפטי

טילממשלה". ההנחייה הרלוונטית היא הנחייה מס' 4.3042.

עבירת הגניבה אינה מצויה ברשימת העבירות המנויות בנספח א' להנחייה, אולם בסעיף י"ז לנספח א', נקבע כי פרקליטות המדינה רשאית להחיל את ההסדר גם על עבירות נוספות, במקרים חריגים ובאישור פרקליט בדרגת מנהל מחלקה לפחות.

בסעיף 67א(ב) נקבעה רשותו של התובע להציע הסדר מותנה: **"ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה - הסדר), אם ראה כי מילוי תנאי ההסדר יענה על העניין לציבור, בנסיבות המקרה".** הביטוי רשאי מתפרש כי התובע מחויב לשקול את ההתאמה להסדר ולהציע הסדר במקום בו הוא סבור כי ניתן להציעו (ראו: תו"ב (עניינים מקומיים ראשל"צ) 4410-04-14 **ארז נ' מדינת ישראל - עיריית ראשון לציון**, פורסם בנבו 12/7/15). ההחלטה האם להציע הסדר מותנה תלויה בעמידת החשוד בתנאי הסף כאמור בסעיף 67א(ד), וכן בשיקול דעתו של התובע המונחית ע"י האמור בהנחיית היועמ"ש.

בסעיף 2 להנחייה נקבע מתי יעשה שימוש בכלי של הסדר מותנה: **"ככלל, השימוש בהסדר נועד לחול על עבירות קלות או עבירות שבוצעו בנסיבות מקלות, הן נסיבות הקשורות לביצוע העבירה והן נסיבות שאינן קשורות בהכרח בביצוע העבירה, לרבות נסיבות הקשורות למבצע העבירה".** בסעיף 10 להנחייה קבועות הנסיבות שבהתקיימן ניתן לערוך הסדר מותנה. הנסיבות מתחלקות ל-5 קטגוריות: נסיבות האישיות של החשוד, נסיבות ביצוע העבירה, תוצאות העבירה, התנהלות החשוד לאחר ביצוע העבירה ונסיבות מקילות אחרות.

הנאשם טוען כי לאור נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות האישיות, היה על התביעה להציע לו הסדר מותנה. לטענת הנאשם, נסיבות ביצוע העבירה הן נסיבות מקילות באופן יחסי, מפני שמדובר בגניבה של 40 ליטרים של דלק בשווי 300 ₪, שלא למטרות סחר או רווח, אלא מתוך מצב כלכלי קשה. כמו כן לטענתו נסיבות האישיות תומכות בהחלת הסדר מותנה בעניינו. הנאשם בן 32, נעדר עבר פלילי וללא תיקים פתוחים. עם התגלות המעשים הנאשם הודה, נטל אחריות מלאה, הביע חרטה ונכונות להשיב את סכום הגניבה. לאור מעשיו הוא פוטר מעבודתו וכיום הוא עובד כנהג בחברת הובלות. כמו כן הוא סיים לימודי ניהול רכש ומלאי ממוחשב במכללת אורט וכן קורס טכנאי מחשבים.

ההחלטה האם להציע לנאשם הסדר מותנה היא החלטה מנהלית במהותה של התביעה. הביקורת השיפוטית על החלטות מנהליות של התביעה, כנגד פגמים שנפלו בהגשת כתב אישום, אפשרית מכוח הלכת בג"צ 9131/05 **ניר עם כהן ירקות אגוד שיתופית בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 6/2/06), בו נקבע כי הערכאה הדיונית בה מתנהל התיק הפלילי עשויה להידרש גם לטענות שיש בהן השגה על התנהלותן של רשויות המנהל טרם הגשת כתב האישום. באשר לבחינת טענת "אכיפה בררנית", בע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ** (פורסם בנבו 10/9/13), נקבע כי באפשרותו של בית המשפט לבחון טענת אכיפה בררנית ללא זיקה הכרחית למבחנים שנקבעו בגדרה של "הגנה מן הצדק".

אולם יש לזכור כי ככלל הביקורת השיפוטית על החלטת רשויות התביעה בדבר העמדה לדין היא ביקורת שיפוטית מצומצמת, ובית המשפט יתערב בשיקול דעתה של התביעה רק במקרים בהם מדובר במשגה מהותי או עיוות מהותי היורדים לשורשו של עניין (בג"צ 7195/08 אבו רוחמה נ' תא"ל אביחי מנדלבליט הפרקליט הצבאי הראשי (פורסם בנבו 1/7/09), ע"פ (מחוזי ת"א) 42054-08-13 מדינת ישראל נ' אסף קסטיאל (פורסם בנבו 2/10/13). בית המשפט אינו הופך "תובע על" ובמסגרת הביקורת השיפוטית אינו מחליף את שיקול דעתה של התביעה בשיקול הדעת שלו (ע"פ (מחוזי ת"א) 15757-04-11 מדינת ישראל נ' גרוינוולד (פורסם בנבו, 18/6/12)).

בעניין סוגיית ההסדר המותנה לא קיימת פסיקה רבה והפסיקה הקיימת היא מבתי משפט השלום. בת"פ (שלום ת"א) 647-12-12 מדינת ישראל נ' אברהם קבילה (פורסם בנבו 17/11/13), נסקרה בהרחבה סוגיית ההסדר המותנה. בהחלטה נקבע כי ניתן יהיה בעתיד, במקרים המתאימים, להעמיד לביקורת שיפוטית את ההחלטה שלא לסגור תיק בהסדר מותנה מטעמי אכיפה בררנית. עם זאת, נקבע כי טענת האכיפה הבררנית לא תוכל להסתמך על דוגמאות בודדות, לשם הוכחת פגם מהותי היורד לשורשו של עניין, המצדיק התערבות שיפוטית בהחלטת המאשימה. לצורך הצגת תשתית ראייתית לאכיפה בררנית בהקשר להסדרים, יהיה צורך להציג התנהלות שיטתית של המאשימה בנסיבות דומות, אל מול התנהלות שרירותית או מונעת מטעמים לא ענייניים בהקשרו של הנאשם שבעניינו הוגש כתב האישום.

הנאשם הפנה ל-5 תיקים אשר נסגרו בהסדר מותנה, שלושה מהם תיקי מח"ש ושניים מהם תיקי פרקליטות. שניים מבין תיקי מח"ש עוסקים בעבירות איומים והשלישי עוסק בעבירת הפרת אמונים. תיקי הפרקליטות עוסקים בעבירות מרמה. המאשימה ביקשה לאבחן תיקים אלו מעניינו של הנאשם תוך שהציגה טיעונים באשר לכל אחד מן התיקים עליהם הסתמך הנאשם.

מתשובת הנאשם לתגובת המאשימה עולה כי עד היום נסגרו 51 תיקים בהסדר מותנה. הנאשם סומך את בקשתו על 5 תיקים בלבד. מעיון בהחלטות עליהן הסתמך הנאשם, ניתן אף להניח כי יתכן וחלק מן המקרים חמורים יותר בנסיבותיהם מהתיק בעניינו. חלק מן המקרים ניתן לאבחן בקלות מעניינו ולהבין מדוע הוחלט לסגור את התיקים בהסדר מותנה.

בכל אופן, מדובר ב-5 תיקים בלבד, השונים בנסיבותיהם מעניינו של הנאשם, מתוך כ-51. 5 מקרים בודדים אינם יכולים להוות תשתית ראייתית מספקת לצורך הוכחת אכיפה בררנית, ואינם מספיקים בכדי להוכיח כי התנהלות התביעה בעניינו של הנאשם הייתה שרירותית או מונעת מטעמים לא ענייניים. מעבר לכך, עצם העובדה כי מאז כניסת התיקון לתוקף בשנת 2013 נסגרו רק 51 תיקים בהסדר מותנה, מצביעה על כך כי רק תיקים מועטים נסגרים בהסדר מותנה, ומחלישה את הטענה כי עניינו של הנאשם הופלה לרעה.

מעבר לכך נימוקי החלטת התביעה שלא לסגור את התיק בהסדר מותנה אינם חורגים באופן קיצוני ממתחם הסבירות ואינם נגועים בפגם היורד לשורשו של עניין. מדובר בגניבה ביותר מהזדמנות אחת, בנסיבות של גניבה ממעביד, דבר המגלם בחובו לא רק נזק כלכלי אלא מעילה באמון. בנוסף, לא משוללת מהיסוד הטענה כי לולא הנאשם היה נתפס על אתר, הוא היה ככל הנראה ממשיך במעשי הגניבה. מעבר לכך, לא מדובר בעובד רגיל, אלא שהמעשים בוצעו ע"י שוטר; אף שנטען כי קיבל מעמד של שוטר רק בשנה האחרונה לצורך משכורת בלבד, עדין מתוקף היותו שוטר הוא

אמור להוות דוגמא לציבור באשר לשמירה על החוק.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

התיק נקבע להקראה ליום 23/12/15 שעה 8:30 בפני כב' השופט מיכאל קרשן.

המזכירות תעביר עותק מההחלטה לצדדים בהקדם.

ניתנה היום, ז' תשרי תשע"ו, 20 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.